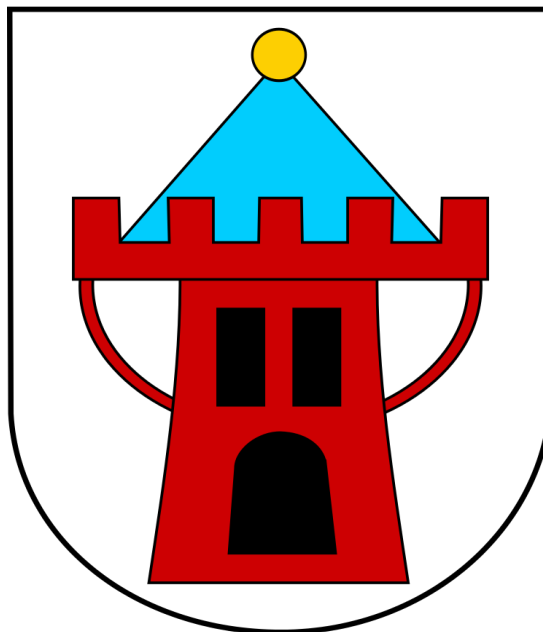

PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE MIEJSKIEJ KOŚCIAN
NA LATA 2016 – 2018

KOŚCIAN, STYCZEŃ 2016 R.

Spis treści

I.	WSTĘP.....	3
II.	REGULACJE PRAWNE.....	4
III.	DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE MIEJSKIEJ KOŚCIAN.....	6
1.	Demografia.....	6
2.	Pomoc społeczna.....	11
3.	Asystent rodziny i inne formy pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.....	15
4.	Karta Dużej Rodziny.....	20
5.	Sytuacja mieszkaniowa.....	20
IV.	CELE PROGRAMU.....	21
V.	ADRESACI PROGRAMU.....	24
VI.	PODMIOTY ŚWIADCZĄCE POMOC W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY, PARTNERZY PROGRAMU.....	24
VII.	OCZEKIWANE REZULTATY.....	25
VIII.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.....	25
IX.	WDRAŻANIE I MONITORING.....	26
X.	PODSUMOWANIE.....	26

I. WSTĘP.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, wspólnotą spełniającą różne funkcje zaspokajające potrzeby opiekuńcze, rozwojowe, edukacyjne, socjalizacyjne i emocjonalne swoich członków. Także wspólnotą ponoszącą główną odpowiedzialność za zaspokojenie ich potrzeb biologicznych, społecznych i psychicznych.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. tekst jednolity z 2015 r., poz. 163 ze zm.) rodzina to osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Według ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r., poz. 583) małżonkowie zobowiązani są według swych sił oraz możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczyniać się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym. Najistotniejszym elementem w życiu dziecka, kształtującym jego przyszłość jest środowisko rodzinne, czyli struktura rodziny, atmosfera wychowawcza w domu, sytuacja zdrowotna oraz materialna, a także poziom wykształcenia członków rodziny. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest w stanie zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne, a także przystosowanie do życia w społeczeństwie.

W ostatnich latach, w wyniku zmian społeczno-gospodarczych, zmianie ulega struktura oraz funkcja rodziny. Bezradność wynikająca z zaburzenia równowagi systemu rodzinnego jest często przyczyną nieodpowiedniego funkcjonowania rodziny. W rodzinach dotkniętych wieloma problemami, takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia, przestępczość, niepełnosprawność, itp. bardzo często występują także problemy wychowawcze, co sprawia, iż postrzegane są jako rodziny dysfunkcyjne.

Rodzina jest jednostką, która powinna być szczególnie wspierana. Możliwe jest to poprzez liczne programy profilaktyczne, terapeutyczne oraz informacyjne. Głównym celem tych działań jest przywrócenie rodzinie sprawnego funkcjonowania oraz odzyskania umiejętności prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo – wychowawczych.

II. REGULACJE PRAWNE.

Zawarcie małżeństwa, założenie rodziny, prawa i obowiązki z tego wynikające, są ściśle powiązane z ochroną praw jednostki jako człowieka i obywatela. Stosunek państwa do rodziny oraz zakres jej ochrony określają normy prawne ujęte w ustawie zasadniczej - Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 18 Konstytucji małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Ogólnie, państwo powinno stwarzać optymalne warunki dla prawidłowego funkcjonowania rodziny, wspierać ją w sferze społecznej, socjalnej, gospodarczej, a także chronić ją przed zagrożeniami.

Znaczącym aktem prawnym (o charakterze międzynarodowym) w dziedzinie ochrony praw człowieka, rodziny jest Powszechna Deklaracja Praw Człowieka¹. Jej art. 16 wskazuje, iż:

1. Mężczyźni i kobiety bez względu na jakiegokolwiek różnice rasy, narodowości lub wyznania mają prawo po osiągnięciu pełnoletniości do zawarcia małżeństwa i założenia rodziny. Mają oni równe prawa w odniesieniu do zawierania małżeństwa, podczas jego trwania i po jego ustaniu.
2. Małżeństwo może być zawarte jedynie za swobodnie wyrażoną pełną zgodą przyszłych małżonków.
3. Rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i Państwa.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Delegacją ustawową do opracowania „Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2016 – 2018” są unormowania ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 ze zm.). Zgodnie z art. 176 pkt 1 przedmiotowej ustawy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodzin należy do zadań własnych gminy. Program wspierania rodziny uchwała rada gminy po rozpoznaniu potrzeb (art. 179 ust.2).

„Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2016 – 2018” znajduje umocowanie prawne m. innymi w takich aktach prawnych, jak:

¹ Zbiór praw człowieka i zasad ich stosowania uchwalony przez Zgromadzenie Ogólne ONZ rezolucją 217/III A w dniu 10 grudnia 1948 r. w Paryżu.

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. tekst jednolity z 2015 r., poz. 163 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332 ze zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz.1118),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r., poz. 149 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1286 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.),
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013 r., poz. 1457 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 114 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2015 r., poz. 859 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1220 ze zm.),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. nr 231 poz.1375),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 581 ze zm.),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r., poz. 583 ze zm.).

Poza wyżej wymienionymi ustawami, „Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2016 – 2018” wpisuje się w Strategię Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku, która jest jednym z najważniejszych dokumentów wyznaczających główne kierunki rozwoju i wdrażania polityki społecznej. W przedmiotowej Strategii określono priorytetowe kierunki regionalnej polityki społecznej,

które są wyznacznikiem do podejmowania działań mających na celu wyrównywanie szans środowisk i grup społecznych województwa, a także wskazano na działania, które należy podejmować, aby skutecznie podnosić poziom życia mieszkańców województwa oraz zaspokajać ich potrzeby. Priorytety strategiczne polityki społecznej województwa wielkopolskiego do roku 2020 to:

- Priorytet I: Wielkopolska równych szans i możliwości.
- Priorytet II: Zdrowi Wielkopolanie.
- Priorytet III: Bezpieczna Wielkopolska (bezpieczeństwo publiczne i socjalne).
- Priorytet IV: Wielkopolska obywatelska.
- Priorytet V: Samorząd województwa wielkopolskiego partnerem, doradcą i konsultantem lokalnych podmiotów polityki społecznej.

Zarówno cel główny, jak i cele szczegółowe „Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2016 – 2018” są spójne z priorytetami wskazanymi w Strategii Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku.

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE MIEJSKIEJ KOŚCIAN.

1. Demografia.

Liczba ludności w Gminie Miejskiej Kościan w latach 2009 – 2014 charakteryzowała się tendencją spadkową, oprócz 2010 roku, w którym to odnotowano najwyższą liczbę mieszkańców (24 216 osób). W latach 2010 – 2014 liczba ludności zmalała o 267 osób (1,1%). We wszystkich analizowanych latach liczba zameldowanych kobiet była wyższa niż liczba mężczyzn. W 2014 roku kobiety stanowiły 52,1%, zaś mężczyźni 47,9%. Dane dotyczące liczby ludności w Gminie Miejskiej Kościan prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Liczba ludności w Gminie Miejskiej Kościan

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba ludności ogółem	24053	24216	24130	24050	24011	23949
Kobiety	12588	12640	12553	12515	12495	12469
Mężczyźni	11465	11576	11577	11535	11516	11480

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Analizując dane dotyczące struktury ludności według wieku zauważa się niepokojące zjawisko. Dostrzega się postępujący wzrost ludności w wieku powyżej 60 lat, maleje zaś liczba osób w wieku od 0 do 19 lat oraz 20 – 39 lat. Liczebność grupy wiekowej od 0 do 19 lat w

latach 2009 – 2014 zmalała o 472 osoby (9,4%), zaś grupy wiekowej 20 – 39 lat zmniejszyła się o 335 osób, co stanowi 4,4%. W 2009 r. w Kościanie zamieszkiwały 4643 osoby w wieku powyżej 60 lat, a w 2014 r. było ich już 5517 (wzrost o 874 osób). W grupie wiekowej 60 -79 lat odnotowuje się także wzrost, o 639 osób, czyli o 16%. Liczba ludności w wieku powyżej 80 lat wzrosła o 36,1%.

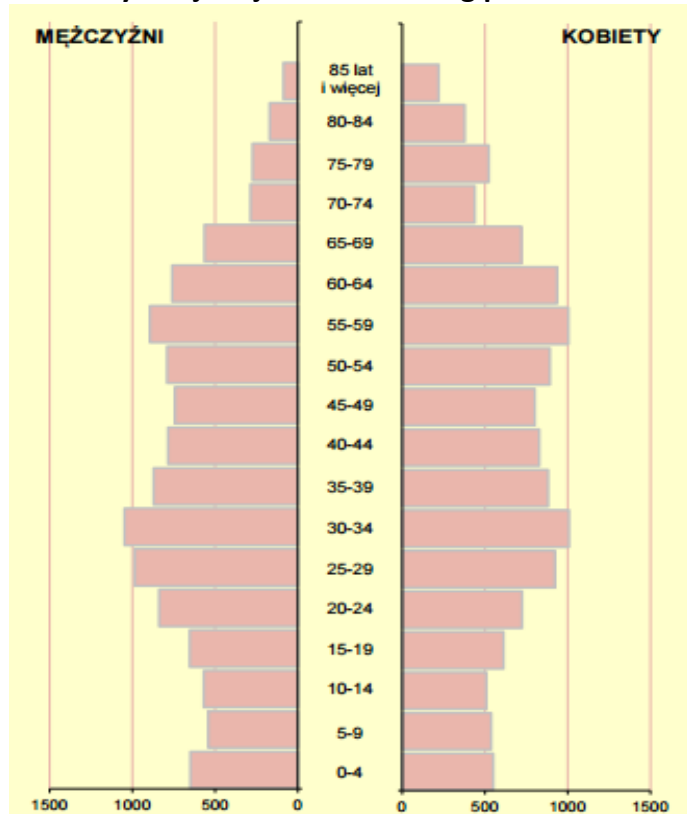
Tabela 2. Ludność Gminy Miejskiej Kościan według wieku

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0 – 19	5016	4887	4771	4692	4623	4544
20 – 39	7544	7489	7415	7343	7283	7209
40 – 59	6850	6943	6908	6821	6743	6679
60 – 79	3992	4185	4266	4415	4504	4631
80 i więcej	651	712	770	779	858	886

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Poniższa rycina prezentuje piramidę wieku mieszkańców Gminy Miejskiej Kościan w 2013 roku. Struktura mieszkańców Kościana tworzy piramidę regresywną. Piramida ta charakteryzuje się wąską podstawą, która świadczy o niskim udziale osób młodych, rozszerzającą się w górnej części, co wskazuje na znaczny udział ludności starszej. Taką strukturę wieku charakteryzuje wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym, a mały udział ludności w wieku przedprodukcyjnym. Przyczynami takiego zjawiska jest zwiększająca się długość życia, model rodziny z jednym dzieckiem, zmiana podejścia do priorytetów życiowych. Ludzie skupiają się na indywidualnym kształceniu, rozwijaniu kariery zawodowej, a w momencie ustawkowania decydują się na potomstwo.

Rycina 1. Ludność Gminy Miejskiej Kościan według płci i wieku w 2013 roku

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Poznaniu

W tabeli poniżej umieszczone zostały dane dotyczące udziału ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności, a także wskaźnik obciążenia demograficznego.

Na przestrzeni lat 2009 – 2014 maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym, natomiast wzrasta udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców. W 2014 roku grupa osób w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 16,9% ludności ogółem. Niemniej od 2009 do 2014 roku grupa ta zmalała o 1,1%. Liczba osób aktywnych ekonomicznie w analizowanych latach zmniejszyła się o 2,3%. Natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła o 3,3%.

Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem w Gminie Miejskiej Kościan wraz ze wskaźnikami obciążenia demograficznego

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Udział ekonomicznych grup w ludności ogółem (%)						
W wieku przedprodukcyjnym	18,0	17,6	17,4	17,2	16,9	16,9
W wieku produkcyjnym	65,6	65,5	64,8	64,3	63,9	63,3
W wieku poprodukcyjnym	16,5	17,0	17,8	18,5	19,2	19,8
Wskaźniki obciążenia demograficznego (os.)						
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	52,5	52,8	54,3	55,5	56,4	57,9
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	91,7	96,8	102,4	107,7	113,4	117,4
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	25,1	26,0	27,5	28,8	30,0	31,3

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Dane przedstawione w powyższych tabelach oraz na rycinie wskazują na występowanie zjawiska „starzenia się” społeczeństwa. Oznacza to, że wzrasta liczba osób starszych, w wieku poprodukcyjnym, a maleje liczba osób w wieku produkcyjnym oraz przedprodukcyjnym. Zjawisko to występuje w większości krajów europejskich. Największy wpływ na dynamikę i poziom starzenia się społeczeństwa ma liczba urodzeń. Ponadto zjawisko starzenia się społeczeństwa jest przyspieszane poprzez wydłużanie się życia ludności. Na jakość procesu starzenia się ludności pośrednio mają wpływ czynniki takie jak: poziom zamożności społeczeństwa, obowiązujący model rodziny, aktywność zawodowa kobiet, dostępność do pomocy społecznej i ochrony zdrowia, polityka społeczna państwa, a także wykształcenie społeczeństwa.

W związku z taką sytuacją demograficzną wzrasta zapotrzebowanie na usługi medyczne (w tym lekarzy geriatrów), fizjoterapię, itp. Ponadto skutkami procesu starzenia się społeczeństwa są rosnące koszty zabezpieczenia społecznego, opieki medycznej oraz opieki pielęgnacyjnej.

W Gminie Miejskiej Kościan liczba urodzeń ulega ciągłym wahaniom, a mianowicie: w latach 2009 – 2010 wzrosła o 4,8%, w latach 2010 – 2013 zmalała o 19,3%, zaś w 2014 roku

ponownie wzrosła o 11%. Podobne zjawisko obserwuje się w przypadku zgonów. Od 2009 do 2011 roku odnotowano spadek liczby zgonów o 30 (12%). W roku 2012 zarejestrowano 24 zgony więcej, niż w roku poprzednim. W latach 2009 – 2012 wystąpił dodatni przyrost naturalny. W 2010 i 2011 roku był on najwyższy, wynosił odpowiednio 41 oraz 44, a wiązało się to z wysoką liczbą urodzeń we wspomnianych latach. Najniższy przyrost naturalny odnotowano w 2013 roku (- 53), w którym urodziła się najmniejsza liczba dzieci i zmarło najwięcej osób.

Tabela 4. Ruch naturalny mieszkańców w Gminie Miejskiej Kościan

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Urodzenia żywe						
Ogółem	251	264	263	244	213	236
Kobiety	105	119	115	129	103	117
Mężczyźni	146	145	148	115	110	119
Zgony						
Ogółem	249	223	219	243	266	247
Kobiety	132	116	117	121	126	125
Mężczyźni	117	107	102	122	140	122
Przyrost naturalny						
Ogółem	2	41	44	1	-53	-11
Kobiety	-27	3	-2	8	-23	-8
Mężczyźni	29	38	46	-7	-30	-3

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Saldo migracji to różnica pomiędzy ogólną liczbą zameldowań a wymeldowań. Ruch migracyjny ludności w Kościanie obrazuje poniższa tabela.

Tabela 5. Migracje ludności w Gminie Miejskiej Kościan

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zameldowania ogółem	201	199	203	171	227	221
Zameldowania z miast	72	66	67	66	95	66
Zameldowania ze wsi	128	133	136	103	131	153
Zameldowania z zagranicy	1	0	0	2	1	2
Wymeldowania ogółem	236	209	333	240	257	249
Wymeldowania do miast	96	75	148	79	83	86
Wymeldowania na wieś	138	132	182	160	170	159
Wymeldowania za granicę	2	2	3	1	4	4
Saldo migracji	-35	-10	-130	-69	-30	-28

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

W analizowanych latach 2009 – 2014 saldo migracji w Kościanie było ujemne. Oznacza to, iż więcej ludzi wyprowadziło się z miasta, niż się do niego przeprowadziło. Najwięcej zameldowań ogółem odnotowuje się w 2013 roku. W 2014 roku 29,8% ogólnej liczby zameldowań stanowiły zameldowania z miast, natomiast 69,2% ze wsi. Najwięcej wymeldowań odnotowuje się w 2011 roku. W 2014 roku 34,5% ogólnej liczby wymeldowań stanowiły wymeldowania do miasta, na wieś zaś 63,9%. Jest to powszechne zjawisko dla większości miast w Polsce. Ludzie wyprowadzają się na wieś, korzystając z usług zlokalizowanych w mieście.

2. Pomoc społeczna.

Pomoc społeczna należy do zadań jednostek samorządu terytorialnego. Według ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. tekst jednolity z 2015 r., poz. 163 ze zm.) pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, przy wykorzystaniu własnych uprawnień, zasobów i możliwości. Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu i narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;

- kłęski żywiołowej lub ekologicznej.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego, a także na organach administracji rządowej. Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- pracy socjalnej,
- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb,
- wspieraniu rodzin przez asystenta rodziny.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332 ze zm.), obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Obowiązek ten jest realizowany w szczególności poprzez współpracę jednostek samorządu terytorialnego i organów administracji rządowej ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, a także Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Do zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zalicza się:

- 1) opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny, a także dostępu do poradnictwa specjalistycznego,
 - b) organizowanie szkoleń, tworzenie warunków do działań rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,

- d) finansowanie:
- podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- e) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- f) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny, a także przekazywanie ich właściwemu wojewodzie,
- g) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Poniżej zaprezentowano dane dotyczące rodzin objętych pomocą społeczną w Gminie Miejskiej Kościan z podziałem na przyczyny korzystania ze wsparcia.

Tabela 6. Wykaz powodów objęcia rodzin pomocą społeczną w Gminie Miejskiej Kościan

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ubóstwo	539	508	506	773	824	634
Sieroctwo	2	0	0	0	3	0
Bezdomność	34	47	30	26	35	41
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność	102	75	97	103	120	116
Bezrobocie	225	283	269	286	317	265
Niepełnosprawność	223	315	208	313	312	344
Długotrwała lub ciężka choroba	220	329	308	289	305	325
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	103	139	148	145	168	151
- rodziny niepełne	84	103	122	116	135	118
- rodziny wielodzietne	25	43	38	36	44	50
Przemoc w rodzinie	10	11	8	9	10	4
Alkoholizm	85	112	85	73	72	95
Narkomania	4	5	2	0	2	11

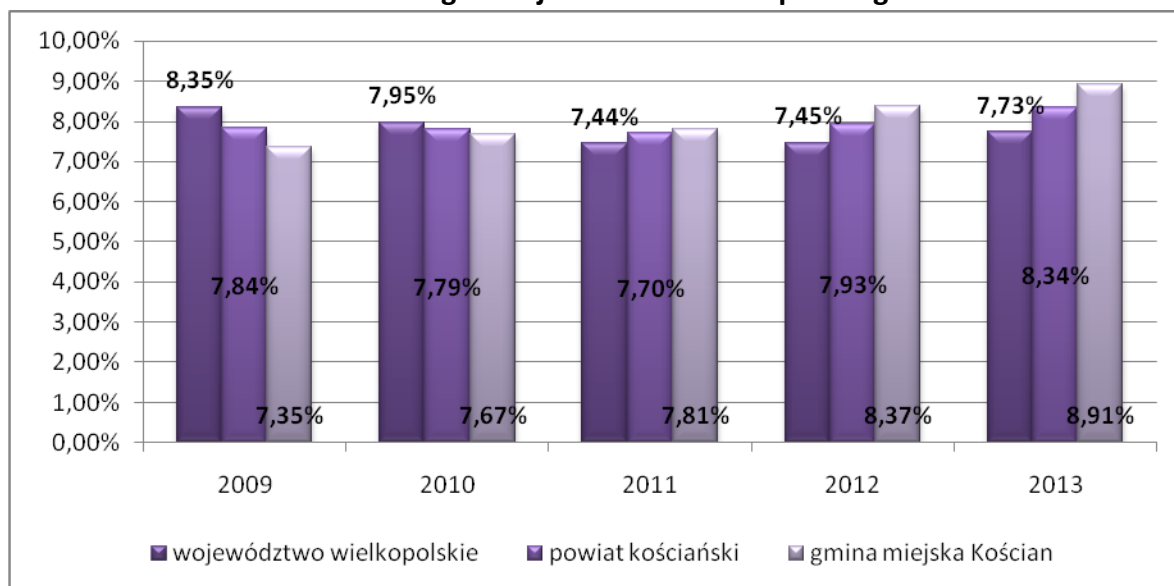
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	7	9	0	14	16	14
Zdarzenie losowe	3	5	6	2	0	3
Sytuacja kryzysowa	1	4	2	4	1	6
Program susza/powódź/przymrozki	2	3	0	0	0	0

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie

Głównym powodem korzystania z pomocy społecznej we wszystkich analizowanych latach było ubóstwo. Znaczącymi powodami korzystania z pomocy społecznej były także: niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

W latach 2009 – 2014 wzrosła ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej. W 2009 roku z pomocy społecznej korzystało 1560 rodzin, natomiast w 2014 roku 2099 rodzin. Na przestrzeni analizowanych lat liczba rodzin wspierana przez Ośrodek Pomocy Społecznej z powodu ubóstwa wzrosła o 17,6%, o 54,3% z powodu niepełnosprawności, o 47,7% w związku z długotrwałą lub ciężką chorobą.

Wykres 1. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w Gminie Miejskiej Kościan na tle powiatu kościańskiego i województwa wielkopolskiego

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Wartość wskaźnika obrazującego udział osób korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem w Gminie Miejskiej Kościan, na tle powiatu kościańskiego oraz województwa wielkopolskiego waha się pomiędzy 7 a 9 %. W latach 2009 - 2010 liczba osób korzystających z pomocy społecznej w mieście Kościanie była niższa niż w powiecie oraz województwie. Od 2011 roku wartości te zmieniły się i sytuacja w Gminie Miejskiej Kościan kształtuje się na mniej korzystnym poziomie niż w powiecie kościańskim i województwie wielkopolskim. W analizowanych latach wartość tego wskaźnika w mieście Kościan wzrosła o 1,56 punktów procentowych, w powiecie o 0,5, natomiast w województwie wielkopolskim zmalała o 0,62 punkty procentowe.

3. Asystent rodziny i inne formy pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pomocy w opiece i wychowaniu dziecka prowadzone jest w formie:

1. Pracy z rodziną, obejmującej:
 - a) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne,
 - b) terapię i mediacje,
 - c) usługi opiekuńcze i specjalistyczne dla rodzin z dziećmi,
 - d) pomoc prawną,
 - e) organizowanie grup wsparcia lub grup samopomocowych.
2. Pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Kościanie funkcjonuje Zespół Doradztwa Rodzinnego. Jest to komórka organizacyjna Ośrodka, która funkcjonuje w ramach Działu Pomocy Środowiskowej. Zespół tworzą specjaliści z zakresu: prawa, psychologii, pedagogiki, terapii ds. uzależnień, przemocy w rodzinie oraz pracy socjalnej. Głównym celem działania Zespołu jest bezpłatne specjalistyczne wspomaganie osób i rodzin mieszkających w Kościanie, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej oraz wskazywanie im możliwości rozwiązywania sytuacji kryzysowych.

Rodziny, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, mogą otrzymać wsparcie w postaci usług asystenta rodziny. Z chwilą, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informacje o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy i po analizie sytuacji może wnioskować o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Współpraca

pomiędzy rodziną a asystentem rodziny opiera się na wspólnym opracowaniu i realizacji planu pracy.

W zależności od indywidualnej sytuacji rodziny plan pracy obejmuje udzielanie przez asystenta rodziny wsparcia m. innymi w takich obszarach jak:

- poprawa sytuacji życiowej, w tym zdobywanie umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi,
- pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej i motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności przez udział w zajęciach socjoterapeutycznych i psychoedukacyjnych,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Asystent wspiera rodziny wychowujące dzieci, w których występują problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę, pomaga również rodzicom ubiegającym się o odzyskanie władzy rodzicielskiej. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Efektem właściwie prowadzonej pracy asystenta z rodziną powinno być pozostanie dziecka w rodzinie lub jego powrót do rodziców, jeżeli już zostało umieszczone poza rodziną. Pomoc świadczona przez asystenta rodziny jest zawsze prowadzona za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Jedynym wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja, gdy na mocy postanowienia sądu rodzinnego rodzinie przydzielony zostaje asystent rodziny jako bezwzględnie konieczna metoda wsparcia jej funkcjonowania.

Tabela nr 7 przedstawia środowisko pracy asystentów rodziny zatrudnianych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kościanie. W okresie od 01.07.2012 r. do 30.06.2015 r. na umowę o pracę zatrudnionych było 2 asystentów rodziny. Dodatkowo w okresie od 01.01.2013 r. do 31.03.2013 r. jeden asystent rodziny zatrudniony był na umowę zlecenia.

W analizowanych latach liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny wynosiła pomiędzy 6 a 4.

Odnotowuje się wzrastającą tendencję liczby rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny. W okresie od 01.07. do 31.12.2013 roku z pomocy asystenta rodziny korzystało 17 rodzin, zaś od 01.07. do 31.12.2014 roku pomocą asystenta objętych było już

28 rodzin (+11). Liczba ta nieco spadła w I półroczu 2015 roku - z tej formy pomocy skorzystało 22 rodziny (- 6 w porównaniu do II półrocza 2014 r.).

Znaczny odsetek stanowią rodziny korzystające z pomocy asystentów rodziny powyżej 1 roku. W okresie 01.07.-31.12.2013 roku tego typu usługi świadczone były na rzecz 62,5% rodzin objętych pomocą, zaś w kolejnych analizowanych okresach wartość ta kształtowała się w granicach od 45 do 50%.

W badanym czasie zmianie uległ przeciętny czas pracy asystenta z rodziną, wzrósł on z 6 do 11 miesięcy. I tak w okresie 01.07.-31.12.2014 roku na 28 rodzin, pracę zakończono z 8 rodzinami, w tym z jedną ze względu na osiągnięcie celów, z trzema z uwagi na zaprzestanie współpracy przez rodzinę, z dwoma ze względu na brak efektów oraz z dwoma z uwagi na zmianę metody pracy. Sytuacja nieco poprawiła się w I półroczu 2015 roku, gdyż asystent rodziny (na 22 rodziny objęte pomocą) zakończył pracę z 6 rodzinami ze względu na osiągnięcie celów.

Tabela 7. Struktura zatrudnienia i kosztów pracy asystentów rodziny w Gminie Miejskiej Kościan

Wyszczególnienie		Wykonanie					
		01.07.12 -31.12.12	01.01.13 -30.06.13	01.07.13 -31.12.13	01.01.14 -30.06.14	01.07.14 -31.12.14	01.01.15 -30.06.15
1.	Liczba asystentów rodziny w mieście Kościanie	2	2	2	2	2	2
1.1.	z tego zatrudnionych przez jednostkę organizacyjną samorządu terytorialnego	2	2	2	2	2	2
2.	Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi asystentów rodziny (w zł), z tego:	31 311	17 679	32 087	20 539	40 972	29 403
2.1.	finansowane z budżetu gminy	1 891	4 948	8 981	20 539	-4 933	29 403
2.2.	finansowane z innych źródeł	29 420	12 931	23 106	0	45 905	0
3.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	5	6	6	5	5	4
4.	Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny, z tego:	17	21	24	25	28	22

4.1.	do 3 miesięcy	1	3	6	8	4	5
4.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	16	18	3	5	11	4
4.3.	powyżej 1 roku	0	0	15	12	13	13
5.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną (m-ce)	6	6	9	8	10	11
6.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	0	2	2	7	8	6
6.1.	ze względu na osiągnięcie celów	0	2	2	7	1	6
6.2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0	0	0	0	3	0
6.3.	ze względu na brak efektów	0	0	0	0	2	0
6.4.	ze względu na zmianę metody pracy	0	0	0	0	2	0
7.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny (narastająco od początku roku)	17	21	24	32	28	28

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie

Szczegółowe informacje dotyczące zatrudnienia asystentów rodziny w Gminie Miejskiej Kościan w latach 2013-2014 zamieszczone zostały w poniższej tabeli.

Tabela 8. Asystenci rodziny w Gminie Miejskiej Kościan w latach 2013-2014

Numer kolejny asystenta rodziny	Okres zatrudnienia podany w miesiącach	Wymiar czasu pracy w przeliczeniu na pełny etat	Od	Do	Liczba rodzin objętych opieką asystenta rodziny	Liczba dzieci w rodzinach objętych opieką asystenta	Kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia
1	3	Etat - umowa zlecenie	01.01.2013	31.03.2013	18	51	1 664,02
2	9	Etat	01.04.2013	31.12.2013	13	31	2 479,00
3	9	Etat	01.04.2013	31.12.2013	11	30	2 495,96
Numer kolejny asystenta rodziny	Okres zatrudnienia podany w miesiącach	Wymiar czasu pracy w przeliczeniu na pełny etat	Od	Do	Liczba rodzin objętych opieką asystenta rodziny	Liczba dzieci w rodzinach objętych opieką asystenta	Kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia
1	12	Etat	01.01.2014	31.12.2014	14	25	2 750,53
2	9	Etat	01.04.2014	31.12.2014	14	33	2 461,08

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie

Koszty realizacji zadania związanego z pracą asystenta rodziny przedstawia poniższa tabela. Łączny koszt realizacji zadania w 2013 roku to kwota 49 766,65 zł, z tego 72% środków pochodziło z dotacji, natomiast 28% to środki własne gminy. W 2014 roku koszt realizacji zadania wzrósł w porównaniu do roku poprzedniego o 27,8% (koszt w 2014 roku – 63 591,71zł), z tego 72,2% kosztów przeznaczonych na realizację zadania pochodziło z dotacji.

Tabela 9. Koszty realizacji zadania – asystent rodziny

Źródło	Wykonanie (w zł)	Udział w zadaniu (w %)	Wykonanie (w zł)	Udział w zadaniu (w %)
	2013		2014	
Dotacja	35 836,93	72,01	45 905,61	72,19
Środki własne	13 929,72	27,99	17 686,10	27,81
Inne źródła finansowania	0	0	0	0
Ogółem	49 766,65	100%	63 591,71	100%

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka może odbywać się także w formie:

- rodziny wspierającej, która przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Z rodziną wspierającą zawiera się umowę dotyczącą zwrotu kosztów związanych z udzielaniem przez nią pomocy. Rodzina wspierająca musi posiadać pozytywną opinię ośrodka pomocy społecznej wydaną na podstawie wywiadu środowiskowego,
- placówek wsparcia dziennego (w czasie pozalekcyjnym) np. świetlic, kół zainteresowań, ognisk wychowawczych, zajęć terapeutycznych, pracy podwórkowej. Sprawują one funkcje opiekuńcze, wspierają rodziców w wychowywaniu dzieci, uczą gospodarowania czasem, odpowiedzialności, obowiązkowości.

W Gminie Miejskiej Kościan funkcjonuje jedna placówka wsparcia dziennego z 50 miejscami, które wykorzystywane są w 100 %.

Tabela 10. Placówki wsparcia dziennego prowadzone przez Gminę Miejską Kościan

Wyszczególnienie		01.07.12- 31.12.12	01.01.13- 31.12.13	01.01.14- 30.06.14	01.07.14- 31.12.14	01.01.15- 30.06.15
1.	Liczba placówek wsparcia dziennego, w tym prowadzone w formie:	0	0	1	1	1
1.1.	opiekuńczej	0	0	1	1	1
1.2.	specjalistycznej	0	0	1	1	1

1.3.	pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę	0	0	0	0	0
2.	Liczba miejsc	0	0	50	50	50
3.	Przeciętna liczba umieszczonych dzieci	0	0	50	50	50
4.	Wydatki (w zł)	0	0	86 434	126 880	79 068

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie

4. Karta Dużej Rodziny.

W Gminie Miejskiej Kościan od lipca 2014 roku istnieje możliwość otrzymania Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.

Karta Dużej Rodziny jest systemem zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin posiadających co najmniej troje dzieci. Zniżki te obowiązują w instytucjach publicznych oraz w firmach prywatnych. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mają możliwość tańszego korzystania z oferty kulturalnej, ośrodków rekreacyjnych oraz z księgarni. Karta umożliwia zakup jedzenia, kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek, paliwa, a także opału w niższej cenie.

Ponadto posiadacze Karty mają prawo do obniżenia kosztów rachunków za usługi telekomunikacyjne oraz bankowe. Dodatkowo umożliwia ona tańsze przejazdy pociągami oraz komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach. Karta przyznawana jest również dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

W mieście Kościanie w roku 2014 z Karty Dużej Rodziny skorzystało 68 rodzin, natomiast w 2015 r. – 73 rodziny.

5. Sytuacja mieszkaniowa.

Mieszkania komunalne stanowią własność gminy bądź Skarbu Państwa. Użytkownik mieszkania jest jego najemcą. W ramach zasobu mieszkaniowego gminy wydzielana jest pula mieszkań socjalnych. Gmina przydziela mieszkania socjalne osobom ubogim oraz żyjącym w złych warunkach. Lokale socjalne mają służyć zaspokajaniu potrzeb ludzi w trudnych sytuacjach życiowych. Najczęściej do mieszkań socjalnych trafiają osoby, które zostały eksmitowane.

Tabela 11. Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych w Gminie Miejskiej Kościan

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba mieszkań komunalnych	314	309	303	287	281	278

Liczba mieszkań socjalnych	42	43	45	54	57	56
-----------------------------------	----	----	----	----	----	----

Źródło: dane Miejskiego Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej i Dróg w Kościanie

Na przestrzeni analizowanych lat liczba mieszkań komunalnych w Gminie Miejskiej Kościan sukcesywnie zmniejszała się. W 2009 roku dysponowano 314 mieszkaniami komunalnymi, a w 2014 roku liczba ta zmalała o 11,5% i wynosiła 278. Z kolei liczba mieszkań socjalnych wzrastała. W 2009 roku w posiadaniu Gminy były 42 mieszkania socjalne, a w 2014 roku było ich już 56. Od roku 2009 obserwuje się trend wzrostowy liczby mieszkań socjalnych, przy spadku liczby mieszkań komunalnych.

IV. CELE PROGRAMU.

Cel główny „Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2016 – 2018” brzmi:

***Zintegrowany system opieki nad dzieckiem i rodziną,
wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i znajdujących się
w trudnej sytuacji życiowej.***

Cel główny jest możliwy do osiągnięcia, dzięki realizacji celów szczegółowych i zadań, zaprezentowanych w poniższej tabeli:

Tabela 12. Cele szczegółowe, zadania oraz realizatorzy

Cel szczegółowy 1: Wzmacnianie bezpieczeństwa socjalnego i wspieranie rodzin.	
Zadania	Realizatorzy, Partnerzy
1.1. Sprawne diagnozowanie problemów w rodzinach	Ośrodek Pomocy Społecznej, kościół, wychowawcy w szkołach, pedagodzy, służba zdrowia, policja, przedszkola.
1.2. Pomoc asystenta rodziny	Ośrodek Pomocy Społecznej
1.3. Organizacja posiłków dla dzieci z rodzin ubogich	Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, przedszkola, ośrodki socjoterapii itp.

1.4. Sprawne udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym	Ośrodek Pomocy Społecznej
Cel szczegółowy 2: Wspomaganie edukacji dziecka i wspieranie organizowania różnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci	
2.1. Organizowanie dzieciom czasu wolnego	biblioteki, przedszkola, szkoły, świetlica socjoterapeutyczna, Centrum Wolontariatu, kluby sportowe, Kościański Ośrodek Kultury
2.2. Umożliwienie umieszczenia każdego dziecka w przedszkolu	Urząd Miejski Kościana, przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach
2.3. Wspieranie edukacji uzdolnionych uczniów	biblioteki, przedszkola, szkoły, Stowarzyszenie Oświatowe im. Dezyderego Chłapowskiego
2.4. Wyrównywanie szans edukacyjnych wszystkich dzieci	biblioteki, przedszkola, szkoły, Centrum Wolontariatu, Kościański Ośrodek Kultury
2.5. Zwiększenie liczby miejsc rekreacji dla dzieci, udostępnienie atrakcji dzieciom i młodzieży	organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, kościoły, szkoły, rady osiedli, Kościański Ośrodek Kultury
2.6. Zwiększenie dostępności dzieci do żłobków	Urząd Miejski Kościana, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej
Cel szczegółowy 3: Promowanie wartości rodziny i umacnianie więzi jej członków	
3.1. Umacnianie więzi rodzinnych poprzez międzypokoleniową wymianę doświadczeń	Ośrodek Pomocy Społecznej, biblioteki, przedszkola, szkoły, kościoły, kluby seniora, Uniwersytet III Wieku
3.2. Informowanie o działalności instytucji świadczących pomoc na rzecz rodziny	Ośrodek Pomocy Społecznej, biblioteki, przedszkola, szkoły

<p>3.3. Organizowanie festynów, imprez integrujących rodzinę</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, kościoły, szkoły, rady osiedli, Kościański Ośrodek Kultury</p>
<p>3.4. Wspomaganie rodzin wielodzietnych w dostępie do wypoczynku i atrakcji</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, szkoły, kościoły, Kościański Ośrodek Kultury, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>
<p>Cel szczegółowy 4: Profilaktyka i zapobieganie zjawiskom dysfunkcji społecznych.</p>	
<p>4.1. Analiza sytuacji w rodzinach i rozpoznanie przyczyn istniejących problemów</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, szkoły, przedszkola</p>
<p>4.2. Monitorowanie sytuacji dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych.</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej przedszkole, szkoła, dzielnicowi, kuratorzy sądowi, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna</p>
<p>4.3. Powszechniejsza pomoc asystenta rodziny</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p>
<p>4.4. Zwiększenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, informowanie o miejscach pomocy poprzez kampanie informacyjne</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, kościoły</p>

4.5. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, nakłanianie do podjęcia terapii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, lekarz rodzinny, kuratorzy, pielęgniarki środowiskowe, Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny
4.6. Organizowanie szkoleń dla pracowników wspierających rodziny dysfunkcyjne, podnoszenie ich kwalifikacji	Ośrodek Pomocy Społecznej
4.7. Pomoc rodzin wspierających	Ośrodek Pomocy Społecznej

Źródło: Opracowanie własne

V. ADRESACI PROGRAMU.

Adresatami programu są rodziny zamieszkujące Gminę Miejską Kościan, znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, zagrożone ubóstwem oraz innymi zjawiskami dysfunkcyjnymi.

Szczególną troską należy otoczyć dzieci i młodzież, aby zminimalizować negatywne skutki ich życia w dysfunkcyjnych środowiskach, by w przyszłości mogły samodzielnie i prawidłowo funkcjonować w społeczeństwie.

VI. PODMIOTY ŚWIADZĄCE POMOC W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY, PARTNERZY PROGRAMU.

Na terenie Gminy Miejskiej Kościan funkcjonuje wiele podmiotów wspierających rodziny. Należą do nich między innymi:

- 1) Urząd Miejski Kościana,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie,
- 3) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kościanie,
- 4) Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- 5) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 6) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kościanie,
- 7) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kościanie,

- 8) Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie,
- 9) Komenda Powiatowa Policji w Kościanie,
- 10) Sąd Rejonowy w Kościanie,
- 11) kuratorzy sądowi,
- 12) placówki oświatowe,
- 13) placówki wsparcia dziennego,
- 14) służba zdrowia,
- 15) organizacje pozarządowe,
- 16) parafie oraz związki wyznaniowe.

VII. OCZEKIWANE REZULTATY.

- 1. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodzin i ich członków.**
- 2. Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego oraz marginalizacji.**
- 3. Poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych problemami.**
- 4. Poprawa opieki nad dziećmi.**
- 5. Zmiana postaw społecznych.**
- 6. Umacnianie więzi rodzinnych.**
- 7. Zwiększenie dostępności rodzin dysfunkcyjnych do poradnictwa specjalistycznego.**
- 8. Zwiększenie umiejętności rozwiązywania konfliktów w rodzinach.**

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.

„Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2016 – 2018” finansowany będzie z następujących źródeł:

- środki własne gminy,
- dotacje z budżetu państwa,
- środki pozabudżetowe.

IX. WDRAŻANIE I MONITORING.

Jednostką odpowiedzialną za wdrażanie oraz monitorowanie „Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2016 – 2018” jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie.

Przedmiotowy Program jest dokumentem otwartym i długofalowym, który będzie podlegał ewaluacji w zależności od rozpoznanych potrzeb wskazywanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny.

Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji umożliwi opracowanie dalszych przedsięwzięć oraz doskonalenie dotychczas wykonanych zadań.

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej roczne sprawozdanie z realizacji programu przedkładane będzie Radzie Miejskiej Kościana w terminie do 31 marca każdego roku.

X. PODSUMOWANIE.

„Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2016 – 2018” ma na celu wspomaganie prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz rozwoju dziecka. Rodzina jest podstawową komórką społeczną, zaspokajającą najistotniejsze potrzeby. Środowisko rodzinne powinno być naturalnym środowiskiem wychowawczym dla dzieci. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest w stanie zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne, a także przystosowanie do życia w społeczeństwie. Realizacja zadań opisanych w niniejszym dokumencie wymaga wsparcia i pomocy ze strony wielu podmiotów. Zintegrowane działania instytucji, przy aktywnym włączaniu osób zainteresowanych, umożliwią poprawne funkcjonowanie rodzin na terenie Gminy Miejskiej Kościan.